

Nazi-propaganda voor de Arabische wereld

Jeffrey Herf in lezingenreeks Zeithistorische Perspektiven

Achtergrond - 30 maart 2012

De propaganda van de nazi's in de jaren dertig en veertig beperkte zich niet tot de Duitse bevolking. Ook in Noord-Afrika en het Midden-Oosten probeerden de nationaal-socialisten met radiuitzendingen en pamfletten in het Arabisch mensen aan hun kant te krijgen. Historicus Jeffrey Herf deed onderzoek naar deze propaganda en sprak daar donderdag over in de lezingenreeks Zeithistorische Perspektiven.

De slag bij El Alamein in november 1942 is in het licht van de Holocaust veel belangrijker dan historici tot dusver dachten, vertelde de Amerikaanse historicus Jeffrey Herf donderdag tijdens zijn lezing in Amsterdam. De slag was een keerpunt ten gunste van de geallieerden in de strijd om de toegang tot het Suezkanaal. Hadden de Duitsers gewonnen, dan waren zij begonnen aan hun plan om de joden in Palestina uit te roeien. "De *Endlösung* hield niet op bij de Duitse grens", zei Herf. De nazi's hadden concrete plannen om de joodse bevolking in Palestina uit te moorden. Ze wilden dat ook in de omringende Arabische landen doen en probeerden met propaganda de Arabisch sprekende bevolkingen aan hun kant te krijgen.

Radiuitzendingen

De nazi's maakten veel gebruik van de kortegolfradio. "Ongeveer 20 procent van de mensen in Afrika kon lezen en schrijven. De radio was een effectieve manier om mensen te bereiken. Vaak luisterden groepen mensen in cafés naar de radio", zei Herf. Mede dankzij de Amerikaanse ambassadeur in Cairo, Alexander C. Kirk, zijn transcripties van de uitzendingen bewaard gebleven. Hij vond het van cruciaal belang voor het verloop van de Tweede Wereldoorlog om te weten wat de nazi's in het Midden-Oosten deden en uitzonden. "Kirk richtte een speciale afdeling op waar de uitzendingen vanuit het Arabisch uitgeschreven en vertaald werden", zei Herf. "Dit duurde tot het einde van de oorlog in 1945." De berichten werd naar de Verenigde Staten gestuurd en daar bewaard. Herf ontdekte deze schat aan informatie in 2007 in de National Archives.

In de radiuitzendingen werden Groot-Brittannië en zionisten in Palestina afgeschilderd als de grootste vijanden van de Arabische wereld en de islam. "De

nazi's presenteerden zichzelf als een bondgenoot van de islam en vielen het zionisme aan", aldus Herf. "De nazi's waren zich er van bewust dat hun antizionisme een groot voordeel was in Arabische landen." De propaganda bestond uit een mix van nationaal-socialistische en islamitische elementen. De nazi's hielden de Arabieren voor dat de oorlog onderdeel was van een complot van het internationale jodendom, een geallieerde overwinning zou catastrofale gevolgen hebben. Herf: "Volgens de nationaal-socialisten zouden de joden niet tevreden zijn tot ze al het Arabisch grondgebied hadden. Wat ze de Arabieren vertelden was: dood de joden voordat ze jou doden".

Olympische Spelen

Volgens Herf is het hoog tijd dat er meer onderzoek naar de geschiedenis van het antisemitisme in de Arabische wereld wordt gedaan. "We horen graag verhalen over de Olympische Spelen in 1936 waar Jesse Owens won en Hitler te kijk zette. Maar dat is niet het hele verhaal." Er waren Egyptenaren die niet naar de Spelen wilden komen vanwege het antisemitische karakter van het nationaal-socialisme. "De nazi's moesten bedenken waar ze nu precies tegen waren. Uiteindelijk besloten ze dat hun maatregelen anti-joods en niet anti-semitisch waren. Waarop die Egyptenaren alsnog kwamen", aldus Herf.

Harf vindt de confrontatie met deze kant van het verleden van het grootste belang. "Het kostte de Amerikanen honderd jaar om een geschiedenis van de slavernij te kunnen schrijven. Hopelijk laat een geschiedenis van de politieke aspecten van de islam in het Midden-Oosten minder lang op zich wachten."

Professor Jeffrey Herf is als historicus verbonden aan de University of Maryland. Hij heeft veel gepubliceerd over de Duitse 20e eeuw. Sinds zijn bekroonde boek 'Divided Memory. Nazi Past in the two Germanies' (Harvard 1997) heeft hij zich op de antisemitische propaganda van het Derde Rijk gericht. Zijn lezing was onderdeel van de lezingenreeks [Zeithistorische Perspektiven](#), waarin actueel onderzoek naar de nieuwste geschiedenis van Duitsland en Europa centraal staat.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/151/nazi-propaganda-voor-de-arabische-wereld>